

ІНСТРУМЕНТАЛЬНА СПАДЩИНА ІГНАЦІЯ ПАДЕРЕВСЬКОГО В АСПЕКТІ НАЦІОНАЛЬНОГО КОЛОРИТУ

Габрієла Асталощ

Львівська національна музична академія імені Миколи Лисенка

Анотація

Мета статті — висвітлити стилістичні та художньо-образні парадигми інструментального доробку І. Я. Падеревського крізь призму національної самобутності творчого амплуа митця. *Методологія дослідження*. У процесі дослідження для розкриття представленої проблематики використали такі методи: біографічний (вивчення життєвого шляху); джерелознавчий (опрацювання наукових праць із дотичних питань); історичний (визначення ролі політичних і культурних обставин доби у становленні та формуванні особистості); аналітичний та структурно-логічний (висвітлення хронологічного аспекту проблеми, осмислення специфіки напрямів діяльності); метод теоретичного узагальнення (для підбиття підсумків). *Результати*. Діяльність І. Я. Падеревського посіла ключове місце в польській культурі: музикант увійшов в історію піанізму як один із найяскравіших, найвідоміших та найпопулярніших віртуозів кінця XIX — початку XX ст.; він полонив світ переконливо глибокою інтерпретацією музики Ф. Шопена; як композитор створив чимало яскравих шедеврів польської музики пізньоромантичного зразка; завдяки активній сценічній практиці артист зміг привернути увагу світової спільноти до питань національної самобутності й ідентичності нації. Інструментальна творчість у двох напрямках — виконавському та композиторському — акумулювала весь спектр патріотичних ідей цього визначного діяча, стала яскравим репрезентантом польської культури на світовій мистецькій арені. *Наукова новизна*. Вперше в історії вітчизняного мистецтвознавства інструментальний, а саме — виконавський та композиторський доробок Ігнація Падеревського, розглянутий як комплексне явище взаємодії цих сфер самореалізації митця.

Ключові слова: І. Я. Падеревський; творча діяльність; авторський стиль; композиторська спадщина; інструментальна музика

Для цитування

Асталощ, Г. (2022). Інструментальна спадщина Ігнація Падеревського в аспекті національного колориту. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*, 46, 63-68. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.46.2022.258616>

ВСТУП

Постать Ігнація Яна Падеревського посіла вагоме місце в генезі польської піаністичної школи й у світовому фортепіанному мистецтві. Музикант залишив після себе чималу композиторську спадщину, яка стала символом національної музики, репрезентантом польського колориту далеко за межами держави. Життя митця як унікальний синтез його багатогранної діяльності, приклад самовідданої реалізації патріотичного кредо. Провідний аспект дослідження його життєтворчості — гучна піаністична кар'єра та політичний шлях, значно

менше висвітленим залишається його композиторський стиль. Актуальність цієї розвідки полягає у вивченні ролі національного чинника в інструментальній спадщині І. Я. Падеревського.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Різнобічна постать І. Я. Падеревського висвітлюється у науковій літературі у кількох аспектах: хронологічного літопису, мистецької спадщини, політичного та культурного внеску в історію рідної держави. Розмаїття його діяльності розкрива-

ється у розвідках українських, польських та інших європейських науковців. Особливий інтерес з огляду на ракурс дослідження становлять мистецтвознавчі праці Крол Т. (Król, 2018), Міхейшиної О. (Михейшина, 2018), Нечепуренко В. (2018), Сітенко Т. (2004), Томашік С. (Tomasik, 2020), присвячені композиторським досягненням, а також окремі розвідки з питань його інтерпретаторської кар'єри, зокрема Заборіна С. (Заборин, 2014), Загладько А. (2019), Чупріної Н. (2018) та інших.

Мета дослідження — висвітлити стилістичні та художньо-образні парадигми інструментальної спадщини І. Я. Падеревського крізь призму національної самобутності творчого амплуа митця.

Відповідно до мети поставлені такі *завдання*: розглянути віхи життєпису особистості у взаємодії основних сфер діяльності; визначити напрями та жанри інструментальної творчості; розкрити ідейний зміст композицій; охарактеризувати стилістичні особливості основних творів.

У процесі дослідження для освоєння та розкриття представленої проблематики використали такі *методи*: біографічний (вивчення життєвого шляху); джерелознавчий (опрацювання наукових праць із дотичних питань); історичний (визначення ролі політичних та культурних обставин доби у становленні та формуванні особистості); аналітичний та структурно-логічний (висвітлення хронологічного аспекту проблеми, осмислення специфіки напрямів діяльності); метод теоретичного узагальнення (підбиття підсумків).

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Постать І. Я. Падеревського відіграла фундаментальну роль в історії польської державності. Політик став символом незламного духу, своєю активною та цілеспрямованою працею дієво сприяв відродженню Польщі. Водночас, він залишив безцінну мистецьку спадщину, досягнувши вершин піанізму, створив чимало композиторських шедеврів. Артист став чи не найвідомішим серед своїх співвітчизників, неймовірно популярним як виконавець-віртуоз, а його безсумнівний авторитет на світовій сцені викликав довіру до постаті музиканта у впливових політичних колах. Відтак життєвий доробок митця — це неординарний синтез політичної та мистецької імплементації високої ідеї незалежності батьківщини.

І. Я. Падеревський, здобувши ґрунтовну освіту, поступово синтезував традиції польського піанізму (Р. Штробля, Ю. Янота, Т. Лешетицького) й увірвався у сценічне життя Європи. Після закінчення Варшавського музичного інституту музикант обійняв професорську посаду й далі

концертував. А. Загладько (2019), аналізуючи гастрольну поїздку піаніста до Києва, зазначає, що місцева критика значно вище оцінювала його ранні композиторські проби, аніж піаністичне амплуа (с. 108–109). Вочевидь, молодий артист на цьому етапі ще не сформувався як інтерпретатор, але після навчання у віденського фахівця польського походження — Т. Лешетицького — зміг розкрити творчу індивідуальність піаніста й оформити власний виконавський стиль.

Юний музикант викладав у консерваторії Страсбурга. Уже на початку своєї творчої кар'єри паралельно працював у декількох напрямках, вдосконалюючись як виконавець і композитор, і формуючись як вчитель. Однак, останній із зазначених ракурсів не став пріоритетним. Бурхлива концертна практика не залишала вільного часу, та й сам маестро, ставлячись до викладацької справи дуже відповідально, визнавав, що уроки гри на фортепіано із талановитою молоддю потребують багато сил та енергії. Згодом всесвітньо відомий виконавець частково здійснював наставницьку діяльність, проте лише у формі майстер-класів у власному швейцарському маєтку Rion-Bosson, де консультував чимало обдарованих піаністів: О. Брахоцький, З. Джевецький, М. Кондрацький, Ф. Лабунський, С. І. Навроцький, Г. Опеньський, З. Стойовський, Г. Штомпка, А. Тадлевський та багато інших (Заборин, 2014, с. 339).

Спадкоємність польських традицій позначилася на мистецьких пріоритетах вже у ранні роки. Зароджується чітке прагнення продовжити традиції Ф. Шопена, вплив якого позначився не тільки у контексті композиторської творчості, але, насамперед, на усвідомленні соціокультурної ролі музиканта, вищої місії проповідника національного мистецтва. Музикант цілеспрямовано вивчав та пропагував творчість зазначеного композитора. Його інтерпретації стали унікальним явищем в історії фортепіанного виконавства, вони були глибоко переконливими, надзвичайно поетичними, сповненими філософською думкою та патріотичними ідеями. Роль музики цього генія, її ідейно-образного світу у формуванні романтичного світобачення І. Я. Падеревського, безумовно, важлива. Упродовж життя музикант виконував весь репертуарний спектр творів цього автора, популяризував його композиції, здійснив вагомий редакторський працю, видавши повне зібрання фортепіанної спадщини майстра. Ця музика посіла центральне місце у концертах піаніста, а його інтерпретації — суспільний резонанс у країнах Європи і в США. Він став найвідомішим польським виконавцем серед своїх сучасників. Глибоко вивчивши психологічний та художній контекст ком-

позицій польського генія, він перейняв найважливіше — їхню змістовну сутність та наповненість.

Індивідуальний стиль відомого польського виконавця синтезував національні традиції на кількох рівнях: ментальному, який юнак увібрав із ранніх років родинного патріотичного виховання; суто піаністичному, що формувався впродовж років навчання вдома, у Варшаві та у класі Т. Лешетицького; творчої спадкоємності, насамперед музики Ф. Шопена. Значним поштовхом у формуванні стильової парадигми й у піаністичній, і у композиторській творчості став його паризький період, де музикант вперше яскраво заявив про себе на концертній естраді, потрапив в епіцентр творчих тенденцій часу, абсорбував кращі традиції європейської музики, поринув у найпотужніші мистецькі кола. Піаніст згодом об'їхав фактично всі провідні країни Європи, виступав у найкращих залах світу, у безпосередній близькості спостерігав за світовими тенденціями на перетині століть, що, безумовно, позначилося на його пошуках у сфері нових засобів виразності.

Глибоке знання музики Ф. Шопена віддзеркалилося на композиторському спадку його ідейного продовжувача. Відтак вибір жанрового діапазону, тематика, образний зміст полотен І. Я. Падаревського засвідчують пієтет до творчості польського генія. Реалізуючи мистецьке кредо, музикант пробує себе і в масштабніших жанрах. Зокрема, ним створені «Польська Фантазія» для фортепіано з оркестром, Симфонія «Полонія» (1903–1908), Увертюра *Es-dur* (1884), опера «Манру» (1893–1901). Це яскраві картини величної історії Польщі, її безсмертних героїв, життя та побуту народу крізь призму його неповторного фольклору. Серед інших об'ємних творів — Концерт для фортепіано з оркестром *a-moll* (1882–1888), Концерт для скрипки з оркестром (1886–1888, відновлений у 1991 р.), Сюїта *G-dur* для струнних (1884).

Центральне місце у доробку майстра займають інструментальні твори і, очевидно, найбільше авторських зразків створено для фортепіано: Фортепіанна Соната *Es-dur* (1887–1903), Варіації і fuga *Es-dur* (1885–1903), Сюїта *Es-dur* (1879), Інтродукція та Токата (1881–1882), численні мініатюри. Серед камерно-ансамблевих творів композитора — Соната для скрипки та фортепіано *a-moll* (1885), Пісня та Романс для скрипки і фортепіано (1880-ті рр.), Варіації та fuga для струнної квартету (1884) тощо.

У фортепіанній музиці І. Я. Падаревський продовжує пізньоромантичну векторну пряму, у площині якої створює оригінальні зразки. Окрім творів великої і середньої форми, зазначених вище, він творить чимало шедеврів і в жанрі мі-

ніатюри — мазурки, вальси, ноктюрни, музичні моменти, інтермецо, експромти тощо. Авторському перу майстра належать його власний жанровий підтип — краков'як як прояв цікавості до т.зв. локального колориту в межах національних традицій. Такий пасаж у творчості зустрічаємо в музиці зазначеного періоду і в інших європейських школах, що дає змогу констатувати цей принцип як один із важливих ознак мистецької національної ідентифікації композиторів. Краков'як — провінційний південнопольський танець — набуває у творчості І. Я. Падаревського особливого авторського трактування, новаторського перетворення шопенівських традицій. Автор також значно збагачує музичну мову композицій, яка, з одного боку, демонструє опору на інтонаційну, ритмічну, ладову, жанрову національну специфіку, з іншого — розширена цікавими знахідками у гармонічній сфері, прагненням до колористичного трактування фактури. Він розвиває принцип мелодизованої поліфонічної тканини, насичуючи акордову гармонійну вертикаль мелодичною підголосковістю. Зберігаючи відданість романтичним принципам, митець водночас прокладає місток до новітніх віянь у сфері музичної мови, що згодом еволюціонують у сонористичні пошуки К. Пендеревського.

Звернення до камерно-інструментального жанру є наслідком акумулювання мистецьких інтересів І. Я. Падаревського. По-перше, піаніст мав величезний виконавський досвід у цьому жанрі ще з юнацьких років. Зокрема, під час навчання у Варшаві він упродовж року з успіхом концертував у Росії зі скрипалем І. Целевічем; здійснив чимало виступів із В. Гурським. По-друге, безсумнівним є вплив Ф. Шопена, для якого камерно-інструментальний жанр не став провідним, усе ж ним було створено кілька неординарних зразків — Інтродукція й Полонез для віолончелі та фортепіано, Тріо для скрипки, віолончелі та фортепіано, Віолончельна Соната. Особливо в ранніх творах (Інтродукція й Полонез, Тріо) відчувається перевага фортепіанної партії. Усе ж звернення до них стало знаковим для польської романтичної камерної музики. У доробку цього композитора є ще один твір, створений у співавторстві із відомим віолончелистом, професором Паризької консерваторії О. Франкоммом «Великий концертний дует на теми з опери Дж. Мерсера «Роберт-Диявол», котрий, як і Віолончельна Соната, посів важливе місце у концертних програмах Ф. Шопена останніх років. Хоч фортепіанна фактура цих творів теж позначена віртуозністю, усе ж порівняно з попередніми композиціями в них проявляється значно більша збалансованість ансамблю.

Останні композиції Ф. Шопена можна вважати прототипом камерно-інструментальної творчості

І. Я. Падеревського, а центральне місце належить Скрипковій Сонаті. В ній сповна відображена піаністична віртуозність автора, котра природно співіснує у насиченій музичній канві із епічною скрипковою партією. Композиція належить до раннього періоду творчості, в ці ж роки написаний Фортепіанний концерт. Обидва твори свідчать про початок мистецької зрілості, злет виконавської майстерності, новий етап авторського письма. Ефектність, масштабність, помпезність, піднесеність — ось ті ознаки, які, на перший погляд, характеризують Сонату. Однак, проникнувши у його художньо-образний зміст, перед інтерпретатором та слухачем постають образи героїчного минулого Польщі, могутність незламного духу народу, його душевне багатство, ширість емоцій. Музичній мові притаманна прониклива мелодичність, художня виразність, гармонійна барвистість, велич, піднесеність. Соната присвячена відомому скрипалю Пабло де Сарасате, котрий був надзвичайно вражений твором та часто включав його до концертних програм. Чільне місце зайняла композиція й у репертуарі автора, він неодноразово виконував її з товаришем В. Гурським. Цей музикант надавав цінні виконавські поради під час написання. Опублікована в авторитетному берлінському виданні *Note & Book*, Соната набула схвальних відгуків від європейської і, особливо, польської музичної критики. Твір написаний у класичній тричастинній формі, однак за духом, темпераментом, емоційним розмахом є яскравим артзразком романтизму.

Традиції Ф. Шопена розвиває композитор і в симфонічних творах. Зокрема, знакове місце належить симфонії *h-moll* «Полонія». Масштабне полотно стало відгомонам на повстання 1863–1864 рр. проти Російської імперії, що завершилося поразкою повстанців, однак, сплеск патріотичного настрою відобразився у мистецькій спадщині багатьох творців. Героїчним образам Польщі І. Я. Падеревський протиставляє образ ліричного героя, який уособлює в собі весь польський народ, його душевні колізії, мрію про незалежну державу. Подібні художньо-образні цілі ставить композитор і у «Польській Фантазії» та Фортепіанному концерті. Ці твори пройшли багаторазову сценічну апробацію самого автора під час багаторічних турне як в країнах Європи, так і на американському континенті, де піаніст користувався особливою популярністю.

У контексті національного колориту особливо виділяється одночастинна Фантазія на польські теми («Польська Фантазія»). Хоч композитор не використовує жодних цитат, все ж мелодична лінія твору рясніє фольклорними елементами, які проявляються на багатьох рівнях: інтонаційному, гармо-

нійному, ритмічному, ладовому тощо. Твір, об'єднаний провідною мазурковою темою як своєрідним лейтмотивом, то набуває ліричних пісенних ознак, то трансформується в улюблений для композитора життєрадісний краков'як. Надзвичайно багато звучить партія роялю-соліста. Вона, безсумнівно, домінує у Фантазії. Барвисто та колористично написаний оркестровий фон із цікавими гармонійними знахідками, ритмічною імпульсивністю, яскравим інструментуванням і тембровою насиченістю.

Розглянуті твори стали яскравими взірцями польського музичного мистецтва, своєрідними символами національної самосвідомості народу, музичною енциклопедією духовності, ментальності, прагнень, емоцій і переживань нації, її боротьби за власну незалежність. Окрім того, ці масштабні композиції концентрують оригінальні засади композиторського письма їхнього автора, його художньо-образну та ідейну скерованість, синтезують новаторські пошуки у сфері звучань, гармонійного співзвуччя, нетипових тембрових барв, які виходять далеко за межі романтичного композиторського мислення та передбачають колористичну революцію музики ХХ ст.

ВИСНОВКИ

Спадщина І. Я. Падеревського зайняла ключове місце в польській культурі. Музикант увійшов в історію піанізму як один із найяскравіших, найвідоміших і найпопулярніших віртуозів кінця ХІХ — початку ХХ ст., полонив світ переконливо глибокою інтерпретацією музики Ф. Шопена, створив чимало яскравих пізньоромантичних артзразків, своєю діяльністю зміг пригорнути увагу світової спільноти до питань національної самобутності та ідентичності нації. Творчість І. Я. Падеревського вражає, насамперед, глибиною почуттів та переживань, багатогранністю розкриття образного змісту, багатством звучання, мелодичною виразністю та блискучою віртуозністю.

Непересічною особистістю став митець і для української культури, адже народився він на території сучасної України, де сьогодні з особливим пієтетом ставляться до його доробку, організують концерти, творчі вечори та наукові конференції, присвячені діяльності цього музиканта. Неодноразово виступав піаніст і в Києві — столиці держави, згодом у Львові — культурній столиці Західної України. Перспективними могли б стати подальші дослідження з питань внеску особистості у творчу історію країни, мистецьких зв'язків та взаємодії культур, на перетині яких реалізовував свій потенціал цей визначний польський діяч.

Наукова новизна. Вперше в історії вітчизняного мистецтвознавства інструментальний, а саме виконавський та композиторський доробок І. Я. Падеревського, розглянутий у комплексній взаємодії сфер діяльності митця.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Асталаш, Г. Л. (2021). Історична постать Ігнація Яна Падеревського крізь призму синтезу мистецької та політичної діяльності. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*, 4, 129-133. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2021.250274>
- Заборин, С. В. (2014). Уроки Ігнаца Яна Падеревського в Ріон-Боссон. *Мир науки, культури, образования*, 3(46), 338-341.
- Загладько, А. О. (2019). Представники школи Теодора Лешетицького в концертному житті Києва 80-х років XIX століття (за матеріалами преси). *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 2(43), 98-117. [https://doi.org/10.31318/2414-052x.2\(43\).2019.171478](https://doi.org/10.31318/2414-052x.2(43).2019.171478)
- Михейшина, О. Ю. (2012). Ігнацій Ян Падеревський: к вопросу о некоторых чертах композиторского стиля на примере симфонии h-moll op. 24 «Полония». В *Трансформація освіти і культура: традиції та сучасність*, Матеріали міжнародної науково-творчої конференції, Київ, 2-3 травня 2012 р. (с. 53-55). НАКККіМ.
- Нечепуренко, В. (2018). Ноктюрн оп. 16 І. Я. Падеревського: стильовий та інтерпретаційний аспекти. *Київське музикознавство*, 57, 231-243.
- Сітенко, Т. (2004). Київські епізоди творчої біографії І. Падеревського. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 42, 40-51.
- Чуприна, Н. (2018). Твори та виконавство М. Шимановської, І. Падеревського як бідермаєрівська стильова лінія у польській музиці. *Музичне мистецтво і культура*, 1(27), 266-279. <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2018-27-1-266-279>
- Król, T. (2018). Sonaty skrzypcowe polskich kompozytorów z przełomu XIX i XX wieku jako przykład kształtowania emocji w muzyce. W *Polska muzyka kameralna I połowy XX wieku: źródła, style, interpretacje*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa, Łódź, 7-8 grudnia 2018 (s. 87-108). <http://31.186.81.235:8080/api/files/view/921512.pdf>
- Tomasik, S. (2020). *Polskie sonaty skrzypcowe od Elsnera do Szymanowskiego*. https://konwencjamuzyki.pl/files/referaty/slawomir_tomasik_-_xix_xx_w.pdf

REFERENCES

- Astalosh, G. (2021). Istorychna postat Ihnatsiia Yana Paderevskoho kriz pryzmu syntezy mystetskoï ta

politychnoi diialnosti [The historical figure of Ignacy Jan Paderewski through the prism of synthesis of artistic and political activity]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv* [National Academy of Culture and Arts Management Herald], 4, 129-133. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2021.250274> [in Ukrainian].

- Chuprina, N. (2018). Tvory ta vykonavstvo M. Shymanovskoi, I. Paderevskoho yak bidermaierivska stylova liniia u polskii muzytsi [Works and performances of M. Szymanowska, I. Paderewski as a Biedermeier style line in Polish music]. *Muzychne mystetstvo i kultura* [Music Art and Culture], 1(27), 266-279. <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2018-27-1-266-279> [in Ukrainian].
- Król, T. (2018). Sonaty skrzypcowe polskich kompozytorów z przełomu XIX i XX wieku jako przykład kształtowania emocji w muzyce [Violin sonatas of Polish composers from the turn of the 19th and 20th centuries as an example of shaping emotions in music]. In *Polska muzyka kameralna I połowy XX wieku: źródła, style, interpretacje* [Polish chamber music in the first half of the 20th century: sources, styles, interpretations], Polish National Scientific Conference, Lodz, December 7-8, 2018 (pp. 87-108). <http://31.186.81.235:8080/api/files/view/921512.pdf> [in Polish].
- Mikheishina, O. (2012). Ignatsii Yan Paderevskii: k voprosu o nekotorykh chertakh kompozitorskogo stilya na primere simfonii h-moll op. 24 "Poloniya" [Ignacy Jan Paderewski: on the question of some features of the composer's style on the example of Symphony h-moll op. 24 "Polonia"]. In *Transformatsiia osvity i kultura: tradytsii ta suchasnist* [Transformation of education and culture: traditions and modernity], Proceedings of the International Scientific and Creative Conference, Kyiv, May 2-3, 2012 (pp. 53-55). National Academy of Culture and Arts Management [in Russian].
- Nechepurenko, V. (2018). Noktiurn op. 16 I. Ya. Paderevskoho: stylovyi ta interpretatsiyni aspekty [Nocturne op. 16 by I. J. Paderewski: stylistic and interpretive aspects]. *Kyivske muzykoznavstvo* [Musicology of Kyiv], 57, 231-243 [in Ukrainian].
- Sitenko, T. (2004). Kyivski epizody tvorchoi biohrafii I. Paderevskoho [Kyiv episodes of I. Paderewski's creative biography]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi muzychnoi akademii Ukrainy imeni P. I. Chaikovskoho* [Scientific Herald of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine], 42, 40-51 [in Ukrainian].
- Tomasik, S. (2020). *Polskie sonaty skrzypcowe od Elsnera do Szymanowskiego* [Polish violin sonatas from Elsner to Szymanowski]. https://konwencjamuzyki.pl/files/referaty/slawomir_tomasik_-_xix_xx_w.pdf [in Polish].
- Zaborin, S. (2014). Uroki Ignatsa Yana Paderevskoho v Rion-Bosson [Lessons of Ignacy Jan Paderewski in Rion-Bosson]. *Mir nauki, kul'tury, obrazovaniya*

[The world of science, culture and education], 3(46), 338-341 [in Russian].

Zahladko, A. (2019). Predstavnyky shkoly Teodora Leshetyskoho v kontsertnomu zhytti Kyieva 80-kh rokiv XIX stolittia (za materialamy presy) [Representatives of Teodor Leszetycki's school in the concert space of Kyiv

in the 80s of the 19th century (on the stuff of periodicals)]. *Chasopys Natsionalnoi muzychnoi akademii Ukrainy imeni P. I. Chaikovskoho* [Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine], 2(43), 98-117. [https://doi.org/10.31318/2414-052x.2\(43\).2019.171478](https://doi.org/10.31318/2414-052x.2(43).2019.171478) [in Ukrainian].

INSTRUMENTAL HERITAGE OF IGNACY PADEREWSKI IN TERMS OF NATIONAL CHARACTER

Gabriella Astalosh

Mykola Lysenko Lviv National Music Academy

Abstract

The purpose of the article is to highlight the stylistic and artistic paradigms of I. J. Paderewski's instrumental work through the prism of the national identity of the artist's creative role. *Methods.* In the research process, the following methods were used to reveal the presented issues: biographical (the study of the life path); source studies (the study of the scientific papers on related issues); historical (determining the role of political and cultural circumstances of the era in the formation and development of the personality); analytical, structural and logical (highlighting the chronological aspect of the issue, understanding the specific features of activities); the method of theoretical generalisation (to sum up). *Results.* I. Paderewski's activity took a key place in Polish culture: the musician entered the history of pianism as one of the brightest, most famous, and most popular virtuosos of the late 19th — early 20th centuries; he captivated the world with a convincingly deep interpretation of Chopin's music; as a composer, he created many bright masterpieces of Polish music of the late Romantic style; thanks to active stage practice, the artist was able to draw the attention of the world community to the issues of national identity. The instrumental creative work of the artist in two directions — performing and composing — accumulated the full range of patriotic ideas of this outstanding figure, became a bright representative of Polish culture on the world art scene. *Scientific novelty.* For the first time in the history of Ukrainian art studies, the instrumental, namely, performing and composing heritage of I. J. Paderewski is considered as a complex phenomenon of the interaction of these spheres of the artist's self-realisation.

Keywords: I. J. Paderewski, creative work, author's style, composer's heritage, instrumental music

Інформація про автора

Габрієла Асталош, кандидат мистецтвознавства, старший викладач, Львівська національна музична академія імені Миколи Лисенка, вул. Остапа Нижанківського, 5, Львів, Україна, 79000, ORCID iD: 0000-0002-5539-2713, e-mail: gabriella.astalosh@gmail.com

Information about the author

Gabriella Astalosh, PhD in Art Studies, Senior Lecturer, Mykola Lysenko Lviv National Music Academy, 5 Ostapa Nyzhankivskoho St., Lviv, 79005, Ukraine, ORCID iD: 0000-0002-5539-2713, e-mail: gabriella.astalosh@gmail.com

